

De Eilander

NUMMER

7

Buurtkrant van de Kadijken / Kattenburg / Wittenburg / Oostenburg / Petersburg

NOVEMBER
2010

- **Theo vertrekt**
- **De buurt in tijden van bezuiniging**

De Eilander komt acht keer per jaar uit. Gemiddeld eens per zes weken, met een wat langere interval gedurende de zomermaanden.

Eens in de zes weken. Hoe actueel kan een buurtkrant zijn?

Om een tragisch voorbeeld te noemen: De Eilander nr. 4 kwam op 11 juni uit. Een dag eerder werd in de Nieuwe Vaart nabij de werf Kromhout een stoffelijk overschot opgevestigd. Het Parool kon daar onmiddellijk op inspringen. De Eilander zou dat pas gekund hebben op 7 augustus, toen het volgende nummer uitkwam.

Wat hadden we moeten berichten? "Twee maanden geleden..." Het zou mogelijk van belang zijn geweest als de drenkeling een BE-er was geweest, een Bekende Eilander. We hebben geen poging in het werk gesteld om daar achter te komen. De Nieuwe Vaart is een lozingskanaal. Wie in de Prinsengracht verdrinkt komt op een dag hier langsrijven. En wie hier in het water valt wordt nooit hier gevonden, maar in het Amsterdam-Rijnkanaal of bij de Oranjesluizen. Misschien dat het buurtorgaan van Schellingwoude daar iets over wil schrijven, maar dat komt hooguit vier keer per jaar uit. Oude koek, ook daar.

Wat we hiermee willen zeggen is dat wat hier zoal opgevestigd wordt - en we hebben het niet langer over drenkelingen, maar over nieuws - onderhevig is aan zware vertraging. Actualiteiten verliezen snel hun betekenis. In zeker opzicht moet een blad als De Eilander daarom streven naar een soort van universele berichtgeving. Tijdloos zijn. Of van alle tijden. Een mooie doelstelling voor een klein blad.

Voorpagina:

Foto: Bruno van Moerkerken

4

7

9

19

Nieuwe medewerkers HvdB 3

In tijden van bezuinigingen 4

Column Awraham Meijers 5

Nieuws in het kort 6

Politienieuws 6

Windroos 7

Vogelhoek 9

Berichten om bestwil 9

Bij ons op de eilanden 11

Uit in de buurt 12

Youssef Makhlouf 14

Young Folks 15

Negen jochies van negen 15

Bolwerk 16

Geschiedenis in beeld 17

Huis van de Buurt 18

Column Ballabona 21

Prikbord 23

De Eilander komt tot stand met medewerking van het Wijkcentrum Oostelijke Binnenstad. **OPLAGE:** Jrg. 32, 7.200 exemplaren, huis aan huis. **REDACTIE:** Kester Freriks (gastredacteur), Rob van der Heijden, Geeske Lanting, Maria Makhlouf, Saskia Moerbeek, Jan Mey, Awraham Meijers, Mieke de Moor, Henk Pauwels. **FOTOGRAFIE:** Maria Heijendaal, Henry Klootra, Bruno van Moerkerken. *De fotoredactie is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden.* **HUIS VAN DE BUURT:** Mila Wybenga. **DRUK:** Drukkerij Dijkman. **VORMGEVING:** Slothouwer Producties, Amsterdam. **INFORMATIE:** Kopij: Inzenden per e-mail (Word-bijlage) aan redactie-eilander@projectsinprogress.nl. Per post: brief of CD aan De Eilander, Kleine Wittenburgerstraat 1, 1018 LS Amsterdam. **INLEVERDATUM KOPIJ:** no 8: vr. 26 november 2010 vóór 14.00 uur (ook betaalde kopij). **ADVERTENTIES:** Inleveren vóór vr. 3 december 2010, Wijkcentrum Oostelijke Binnenstad t.a.v. Mirjam Berloth, Kleine Wittenburgerstraat 1, 1018 LS Amsterdam, 020 - 622 38 08, e-mail: mirjam@wcob.nl **INTERNET:** www.wcob.nl **BEZORGING:** Voor vragen en klachten kunt u contact opnemen met het Wijkcentrum, tel. 020 - 622 38 08. *De Eilander verschijnt acht keer per jaar.*

Nieuwe medewerker Huis van de Buurt

Zoals in de vorige Eilander is vermeld hebben zich binnen Het Huis van de Buurt personele veranderingen voorgedaan. Zo is Theo in 't Ven na ruim 27 dienstjaren per 1 september met (vervroegd) pensioen gegaan. Gelukkig blijft hij nog even achter de schermen actief.

Door Awraham Meijers

Waar het nieuwe kabinet kennelijk moeite had met het toewijzen van bepaalde posities aan vrouwen, heeft Het Huis van de Buurt daar geen probleem mee en is de juiste vrouw gekozen voor opvolging van Theo: Mila Wybenga, 44 jaar en afgestudeerd bioloog. Dus is de eerste vraag hoe iemand met een dergelijke achtergrond medewerker van een wijkcentrum wordt. Mila: "Ik heb tien jaar het milieubeleid opgezet in stadsdeel De Baarsjes. Biologie en milieu liggen natuurlijk vrij dicht bij elkaar. Een groot deel van mijn werk was communicatie en dat vond ik ook het leukst. Daar zit mijn uitdaging. Ik ben geen buurtwerker van oorsprong, maar zal in mijn nieuwe functie samen met mijn collega's ondersteuning bieden bij het opbouwwerk. Ook wil ik kijken of we meer kunnen doen op het gebied van communicatie. Wie is inzetbaar in de wijk? Kunnen we meer met nieuwe media doen? Gelukkig heb ik ervaren collega's. Hoe dan ook is samenwerking met en steun van de wijkbewoners belangrijk".

ONDERSTEUNING

Theo kijkt met gepaste trots terug op zijn samenwerking met de bewoners van de Oostelijke Binnenstad. Een van de mooiste resultaten vindt hij de geslaagde actie van de Kattenburgers om terug te kunnen keren naar hun vernieuwde buurt, iets

wat niet in de bedoeling lag. "Wij ondersteunden ze daarbij met raad en daad. Vervolgens weigerden ze massaal jarenlang huurverhoging voor de nieuwe woningen te betalen. Door hun onderlinge solidariteit konden ze dat volhouden. Uiteindelijk is de huurschuld kwijtgescholden en bleven de huren op een aanvaardbaar niveau.

GEMIS AAN BUURTGEVOEL

Ik ben inderdaad trots dat we dat samen voor elkaar hebben gekregen. Dat is waar het wijkcentrum (nu Huis van de Buurt) voor staat. Wij zijn een onafhankelijke instelling voor bewonersondersteuning, overigens wel voor honderd procent gesubsidieerd door het stadsdeel".

Theo mist op de rest van de Eilanden wel eens het buurtgevoel dat Kattenburg zo kenmerkt. "Na de vernieuwing van bijvoorbeeld Wittenburg en de Czaar Peterbuurt zijn wel bewoners teruggekeerd, maar in veel mindere mate dan op Kattenburg. Dat is een van de weinige buurten, waar nog steeds veel oorspronkelijke bewoners wonen. Dat gaat terug tot de vorige eeuw, toen families bij elkaar bleven wonen, met kinderen en kleinkinde-

ren in de buurt. Iedereen kende elkaar en dat zie je nu nog terug. Ja, het zijn heel bijzondere mensen. Je moet het, zoals toen met de huuractie, maar durven om huur in te houden en gewoon te zeggen: "Je krijgt het niet".

PLANTAGEBUURT

Volgens zowel Mila als Theo vind je dat buurtgevoel nog wel terug in de Plantage. "In z'n algemeenheid kent die buurt een vrij homogene bevolkingssamenstelling. Voor een deel natuurlijk omdat er geen ingrijpende vernieuwing heeft plaatsgevonden. Veel mensen wonen er al heel lang. Op de Eilanden is de samenstelling meer divers. Dat geeft meer reuring, maar aan de andere kant soms ook wel wat meer problemen".

Het Huis van de Buurt is dus afhankelijk van subsidies. Bestaat dan niet het gevaar dat, gezien de huidige financiële situatie van ons land, de geldkraan wordt dichtgedraaid? Theo: "De tendens van bezuinigen op bewonersondersteuning is al in 2001 bij de instelling van de stadsdeelraden ingezet, maar tot nu toe hebben we alle stormen overleefd. We moeten het maar afwachten".

Foto: Henry Klooststra

In tijden van bezuinigingen

In het voorjaar van 2009 hield de Eilander een serie interviews met mensen die plannen maken die van invloed zijn op de Oostelijke Eilanden. We hoorden optimistische geluiden over de ontwikkeling van het Storkterrein en de Eilandenboulevard en over de betrokkenheid van bewoners daarbij. Maar de tijden zijn veranderd.

Foto: Maria Heijndael

Door Saskia Moerbeek

De stad Amsterdam moet de komende jaren ingrijpend bezuinigen en ook het nieuwe kabinet Rutte-Verhagen zal op dat punt niet stil zitten. Wat betekent dit voor de plannenmakers van nu?

Als eerste spreken we met Boudewijn Oranje, sinds een half jaar lid van het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Centrum. Zijn portefeuille is: Bouwen, Wonen en Stedelijke ontwikkeling. Hiervoor maakte hij onder meer deel uit van de D66-fractie in de gemeenteraad en werkte hij als ambtenaar bij de afdeling Economische Zaken van het Stadsdeel.

Wat betekenen de voorgenomen bezuinigingen voor jouw werk?

Bezuinigen betekent dat je minder dingen kunt doen. Minder subsidies, minder gebiedsontwikkeling, minder handhaving en minder beleid. Als Dagelijks Bestuur hebben we voor de komende tijd drie prioriteiten gekozen: dienstverlening, duurzaamheid en economie. Daar zetten we vooral op in.

Wat betekent dat voor het Storkterrein, het Wienerterrein en de Eilandenboulevard?

De plannen voor de Eilandenboulevard gaan in principe gewoon door, maar dat is niet helemaal mijn terrein. Wat betreft

het Wienerterrein, projectontwikkelaar Heijmans is zich aan het heroriënteren. Er bestaat de mogelijkheid dat Heijmans zich meer terugtrekt op het eigen gebied. Daarbij moeten we als Stadsdeel nadenken over de inrichting van het stuk dat van ons is. Mijn gedachten gaan uit naar een mooie openbare ruimte met groen die in relatie staat met de bebouwing op de kop van de Oostenburgerdwaarsstraat. Als we daar koopwoningen bouwen hebben we geld om de ruimte rond dat huisje dat er staat, in te richten. Het plan is een aantal scenario's te ontwikkelen en die voor te leggen aan de Raad en aan de buurt. Het is al wel duidelijk dat Heijmans geen supermarkt wil.

De ontwikkeling van het Storkterrein is een open proces dat nog heel lang zal duren. Dat geldt trouwens voor alle plannen, het duurt altijd lang. Het basisidee van een gemengd gebied, waar gewoond en gewerkt wordt, is er nog steeds. Het plan is uit te gaan van een soort casco-bouw, die mogelijkheden blijft bieden voor nieuwe, creatieve ontwikkelingen. Het idee van Stadgenoot dat bewoners, ondernemers en gebruikers zelf zo'n gebied moeten kunnen invullen staat nog overeind, maar het is allemaal wel sterk vertraagd.

Hoe kijk je aan tegen de rol van bewoners bij dit soort ontwikkelingen?

Er is altijd een slag om de ruimte gaande in Amsterdam. Ik vind dat je als overheid niet het afvoerputje van alle problemen moet worden. En ik denk niet dat bewoners zwak staan in dit soort processen. Ik vind juist dat we veel meer verantwoordelijkheid bij bewoners en ondernemers moeten leggen. Die moeten zelf codes met elkaar ontwikkelen. Als een ondernemer een plan maakt, moet hij eerst overeenstemming met de burens bereiken, voordat wij goedkeuring geven. De mensen die plannen maken moeten in een vroeg stadium praten met de buurt, maar ook met raadsleden. Dat is een eerlijker proces. Het proces rond de verbouwing van het Verzetsmuseum is een mooi voorbeeld van hoe het kan.

En de plannen van de overheid zelf, hoe gaat het daar mee?

Wij moeten heel vroeg in het proces praten met belanghebbenden, je moet bijna uitgaan van een blanco blad dat je samen invult. Je kunt beter energie steken in het begin van het proces, dan dat je aan het eind een hoop gelazer krijgt. Het bestemmingsplan van de Oostelijke Eilanden is een mooi voorbeeld, daar hebben we intensief over gepraat. Maar het kan nog

beter, dat we nog in een eerder stadium contact zoeken.

Maar hiermee hebben we nog niet echt naar de bezuinigingen gekeken.

Ja, er moet 5% op alles bezuinigd worden en een deel van de uitgaven ligt gewoon vast. Dat betekent dat we zeker naar subsidies gaan kijken. Mensen moeten zelf meer verantwoordelijkheid nemen. Ze kunnen vaak ook zelf bijdragen. Je moet bijvoorbeeld kijken of je de subsidie voor een soos als de SOOP wel helemaal moet handhaven, of dat toch andere dingen belangrijker zijn om te ondersteunen. De Steunpunten Wonen, daar wordt overigens stadsbreed niet op bezuinigd, daar komt zelfs geld bij, maar er moet nog wel gekeken worden hoe dat budget over de stad verdeeld moet worden. Ook hier ten stadhuize regeert de soberheid, we gaan onze onkostenvergoeding halveren, de watercoolers afschaffen, een van onze krantenabonnementen opzeggen etc.

ANDERS HANDHAVEN

Ook op de handhaving zal bezuinigd worden. Je moest eens weten wat het kost als er bij elke melding een ploeg uitrukt. De handhaving op terrassen, milieu, ho-reca en burenrudies moet veel program-matischer. Dat je een bepaald gebied gepland aanpakt en dan naar alle verzamel-de klachten tegelijk kijkt. De bezuinigin-gen zullen in 2012 ingaan. Ja, en er zijn ook problemen die we niet kunnen oplos-sen. Die moeten we dan maar gewoon ac-cepteren, zoals het fietsparkeerpro-bleem. We doen heel veel, maar het blijft een probleem. Dan zijn er grenzen aan wat je nog kunt doen. Als er nog meer be-zuinigingen komen gaan we echt keuzes maken. Dan gaat het om prioriteiten als wonen, welzijn of openbare ruimte. En dan zullen daarbinnen ook nog dingen zijn die je niet kunt doen.

Waar hoop je aan het einde van deze ter-mijn te staan?

Dan hoop ik dat de dienstverlening van het Stadsdeel aanmerkelijk is verbeterd, (de loketten en zo), dat de handhaving programmatischer verloopt, dat we een sprong gemaakt hebben op het gebied van duurzaamheid (bijvoorbeeld warme en koude-opslag in de grond), dat het Leidseplein op de schop is genomen, dat de binnenstad nog meer autoluw is ge-worden en dat de rol van de overheid ver-anderd is in die zin, dat we meer samen-werken met andere partijen.

Wij de wijk?

Stedelingen zijn individualisten. Vooral degenen die in stadscentra wonen. Anders hadden ze voor zo'n groene buitenwijk, dorp of de Mookerheide gekozen. Vrienden van ons wonen in een dorpje. Ik ben ervan overtuigd dat zij van alle 976 inwoners weten wat voor werk zij doen, naar welke school de kinderen gaan, de politieke voorkeuren en pincodes.

Ik gruw bij de gedachte dat iedereen weet dat ik een blanke hetero ben, lid van de Partij voor de Dieren, graag in de USA reis en de enige in dit land ben die Paul de Leeuw een verschrikking vindt. Bijgevolg prefereer ik de stad. Want daar ben je een luchtbel met transparante armen en beentjes. Je bent er, niemand ziet je. Of doet alsof. Waar ik nooit aan wen: er wordt op straat nauwelijks gegroet. Soms loop ik in de ochtend door een bijna uitgestorven stad. Wanneer ik iemand tegenkom groet ik en ben niet verbaasd wanneer de gegroete het hoofd afwendt. In de stad wens je niet gedag te worden gezegd.

De SP in Rotterdam heeft in die stad een jaarlijkse 'Groetdag' ingevoerd, idealisme waar ik de slappe lach van krijg: "Dag buurman, ik ben uw buurman sinds drieënveertig jaar". "Hoi klein meisje, ik ben de mijnheer die altijd kauwgum in de brievenbus doet, voor jou". "Mammie, mammie, die ouwe viespeuk spreekt mij aan. Als ie praat is ie nóg enger".

Wie op de Oostelijke Eilanden loopt, fietst of kruipt, kan op vijftien plekken schitterende (op steigerdoek afgedrukte) fotoportretten bewonderen. Maaïke Hermes – fotografe en initiatiefnemer van deze wijkexpositie – heeft hier een originele titel voor bedacht: "Wij, de wijk". Hoe bedenk je het! De bank die nèt niet omviel lanceerde ook zo'n Wij-gevoel. Niks Wij; er moet winst worden gemaakt en daar zorgen Wij voor. Wij, de wijk is net zo'n farce als dat malle 'I Amsterdam'.

Maaïke heeft het project gerealiseerd met behulp van woonstichting De Key.

Volgens deze pandjesbaas heeft "Wij, de wijk" een documentair karakter. Een documentair wát? Ernstig hoor, dergelijk quasi intellectueel taalgebruik. "Wat eten we vanavond, schat?" Schat doet haar schort af, laat het kookeiland even voor wat het is en zegt, terwijl ze haar leesbril opzet: "Ons diner moet je zien als een culinaire presentatie, gebaseerd op een gefaseerd documentair concept. Dus 'Wij de groentesoep'. Zoiets".

De Key: "Het geeft een persoonlijke weergave van het leven op de Oostelijke Eilanden. Maaïke portretteerde en interviewde bekende en onbekende sleutelfiguren uit de wijk. Zij verdiepte zich in hun levensverhalen en ging na welke economische, sociale of culturele rol zij spelen in de buurt". Ook Maaïke laat weten wat de achtergrond van de foto's is: "Ik woon twee jaar op de Eilanden, wilde mijn burens beter leren kennen en die kennis delen met andere buurtbewoners. Portretten met een persoonlijk verhaal lenen zich hier goed voor". Dat is tenminste duidelijke taal.

Henry Kloostra is een van de Eilander-fotografen. U kent hem vast wel. Toch? Onlangs voerde hij het volgende experiment uit: terwijl hij voor een van Maaïkes portretten stond, vroeg hij voorbijgangers of ze wisten wie de persoon op de foto was. Niemand kende de man op de foto. Ook niet toen Henry hen aanraaide nog eens goed te kijken. Met vraagtekens in de ogen vroegen ze wie dat dan wel was, die man op de foto. Op dat moment keken ze het antwoord recht in de ogen: de man op de foto is Henry himself.

Ook ik deed een klein onderzoek: aan zes voorbijgangers vroeg ik waar de foto's met het documentaire karakter hangen. Op één jongen na wist geen van hen het. Als ze zich een kwartslag hadden omgedraaid, konden ze het werk van Maaïke bewonderen.

Conclusie: wij blijven ongeïnteresseerde individualisten, daar doet zelfs het mooie initiatief van Maaïke niets aan af.

Awraham.meijers@hetnet.nl

Plant slaat terug

Gefinancierd door Woningbouwcorporatie De Key kwam een initiatief van Maïke Hermes van de grond dat er toe leidde dat her en der op de Oostelijke Eilanden manshoge portretten op gevels tentoongesteld worden.

De reacties waren verdeeld: 'Hoelang moet ik nog tegen die smoelen aankijken als ik uit mijn bed kom?', 'Vreselijk, die opdringerige foto's van een stelletje ijdel-tuiten', 'Waarom hang ik er niet bij? Ik doe toch ook veel voor de buurt', 'Allemaal geldverspilling', 'Wat moeten wij met foto's van mensen die niet eens hier wonen', 'Allemaal vriendjespolitiek', tekende Wil Merkies – drijvende kracht achter de Muzen der Oostelijke

Eilanden – uit straatgesprekken op.

Anneke Pauptit daarentegen was zeer enthousiast en deed voorstellen om dit project, dat eind oktober afloopt, te continueren. Het leek haar leuk om een volgende keer groepjes mensen af te beelden. Mantelzorgers, overblijfmoeders, de dames van Iqraa, en diegenen die zich voor het wel en wee van onze buurten inzetten.

Een bewoonster op Kattenburg begon een handtekeningenactie omdat een van de foto's over de begroeiing van een blinde muur aan het Kattenburgerhof is opgehangen. De plant zou een dergelijke aanslag niet overleven. Overal is de natuur in het gedrang door menselijk ingrijpen, nietwaar?

Mensen hebben commentaar, leveren nieuwe ideeën aan, of gaan met spandoeken de straat op. Planten daarentegen doen het met daden.

En zo sloeg de afgedekte *Parthenocissus tricuspidata* Planch keihard terug. Van alle kanten viel hij het portret aan met snelgroeiende ranken, met als gevolg dat deze edelmoedige poging tot menselijke communicatie volledig aan het zicht werd onttrokken. Om ook nog eens blijk te geven van een superieure intelligentie omkranste hij twee namen: linksonder die van Maïke Hermes en rechtsonder De Key. Zo heeft hij zichzelf verheven tot kunstwerk. En nog gesponsord ook.

politienieuws

Aangifte doen

Het komt met enige regelmaat voor dat mensen zich afvragen of het zin heeft om aangifte te doen. Zeker wanneer het gaat om "kleine" criminaliteit zoals bijvoorbeeld diefstal van een fiets of een vernieling wordt vaak gezegd: "Aangifte heeft geen zin want de dader wordt toch niet gepakt." Ook het idee dat het veel tijd kost speelt mee in de overweging van de slachtoffers om geen aangifte te doen.

Om aan te geven dat het belangrijk is om wel aangifte te doen hieronder enige uitleg.

GEEN ZAAK ZONDER AANGIFTE

Alleen wanneer er een aangifte is, kan de politie starten met een onderzoek naar een misdrijf. Wanneer de aangever zoveel mogelijk concrete informatie kan doorgeven over wat er is gebeurd, kan de politie heel gericht de dader opsporen. Denk hierbij aan een signalement of kenmerken van gestolen goederen. Maar ook als u geen signalement heeft of na minder ingrijpende misdrijven doet u er goed aan om aangifte te doen. Op basis van aangiftes kan de politie namelijk goed bepalen welke problematiek er speelt in een buurt.

VERBAND TUSSEN ZAKEN

Wanneer er onvoldoende aanknopings-

punten zijn, kan er niet direct een opsporingsonderzoek ingesteld worden. De aangifte zal in dat geval wel worden opgeslagen in de administratie van de politie. Dit hoeft niet te betekenen dat er vanaf dat moment nooit meer naar uw zaak wordt gekeken. Uw aangifte kan bijvoorbeeld weer in behandeling worden genomen als er later een verband blijkt te zijn tussen uw zaak en een andere.

Als u aangifte doet helpt u daarmee ook anderen. Dankzij uw aangifte kan de politie namelijk...

– een dader beter herkennen en aanhouden dankzij uw omschrijving;

- bepalen welke plekken beter in de gaten gehouden zullen worden;
- misdrijven voorkomen door samen met partners maatregelen te treffen.

Er zijn vier verschillende manieren waarop u aangifte kan doen:

1. op een politiebureau;
2. telefonisch via 0900-8844;
3. op het internet (link<http://aangifte.politie-amsterdam-amstelland.nl>);
4. in sommige gevallen bij u thuis (link naar info op site).

Bent u getuige van een misdrijf op heterdaad? Bel dan altijd direct 112

De buurtregisseurs van politie, Nick Daniels, Willem Jansen en Paul Noom

Bereikbaarheid buurtregisseurs

Nick Daniels

Willem Jansen

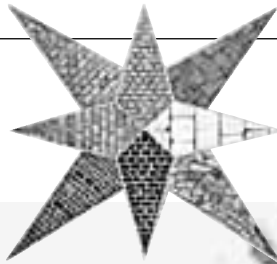
Paul Noom

SPREKUREN: Woensdag 10.00 - 11.00 uur en donderdag 14.30-15.30 uur, Oosterkerk. Donderdag 14.30-15.30 uur Czaar Peterstraat 21.

VIA E-MAIL: Paul.Noom@amsterdam.politie.nl – voor Kattenburg en Wittenburg. Nick.Daniels@amsterdam.politie.nl – voor De Kadijken en Oranje Nassaubuurt. Willem.Jansen@amsterdam.politie.nl – voor de Czaar Peterbuurt en Oostenburg.

Via 0900-8844 kunt U zich laten doorverbinden met uw buurtregisseur

Standplaats

Windroos

De Eilander maakt een serie portretten van gewone mensen die op de Eilanden wonen, werken of verblijven. Redacteur Saskia Moerbeek en fotograaf Henry Kloostra staan op de windroos in het plein voor de Oosterkerk om mensen die bij Albert Heijn zijn geweest aan te spreken. De gesprekken gaan over boodschappen die ze net gedaan hebben, de maaltijd die ze die avond eten en alles wat verder ter sprake komt.

Door Saskia Moerbeek

Het regent als ik Stephan Oosterloo (35) aanspreek, maar dat is voor hem geen bezwaar. Hij wil graag meewerken aan een interview en ook graag op de foto. Met een paraplu boven de camera maken we de foto op onze vaste standplaats. Daarna duiken we de Oosterkerk in voor het gesprek. Wat hij gekocht heeft? Twee pakken LU koek, hazelnoot en chocola, slagroomsoesjes, de Mikro TV gids en een toetje voor na het eten. Hij woont aan het Oostenburgerpark, waar hij sinds tien jaar een eigen huis heeft met een slaapkamer, een woonkamer en open keuken. Daarvoor woonde hij op HAT-eenheid, die hij met iemand moest delen. Hij is erg blij met deze woning en ook met de buurt. Er is een aardige slager en een aardige visboer. Zijn week kent een vaste indeling. Vrijdags haalt hij 'iets buiten de deur' om te eten: chinees, pizza, of Surinaams. Op zaterdagavond eet hij bij zijn ouders die in de Jordaan wonen, de rest van de dagen kookt hij zelf. Stephan werkt vier dagen in de week bij Pantar als herstel- en reparatiemedewerker van fietsen. Dat doet hij bij het centrale kringloopmagazijn in de buurt van Sloterdijk. Op de woensdagen is hij vrij.

Vroeger heeft hij op het Amsterdams Lyceum gezeten, twee jaar. Daarna volg-

de hij volwassenenonderwijs en hij heeft uiteindelijk vijf deelcertificaten gehaald. Nadat hij twee of drie keer examen had gedaan, stelden zijn ouders hem voor een tijdje naar Indonesië te gaan, waar directe familie woont. Dat leek hem een goed plan. Om genoeg geld te verdienen voor de reis en verblijf in Indonesië heeft hij een paar maanden keihard gewerkt als afwasser en bij de Wagon Lits. Soms sliep hij maar vier uur per nacht. Toen hij vierduizend euro had gespaard is hij voor twee maanden vertrokken. Het was een heel bijzondere ervaring.

HEIMWEE

In het begin had hij heimwee en kreeg hoofdpijn omdat hij zich niet in het Malleis kon uitdrukken. Maar binnen een maand heeft hij die taal geleerd. Het was een prachtige tijd: de natuur de vriendelijke bevolking. Hij is het oerwoud in geweest, heeft op het land gewerkt en heeft heel veel gevist met zijn neef, die iets ouder is. "Het leven is zo anders daar, hier heb je veel luxe, maar daar is de hele omgeving warm. Toch is het leven daar wel gemakkelijk, je geniet van een stukje ananas. Maar het is wel een heel ander tempo: Je staat 's ochtends op, gaat twee tot vier uur op het land werken, dan ga je eten en doe je een middagdutje. Als je het

echt druk hebt, werk je nog een paar uur op het land. Het eten is superlekker. Er is zoveel natuur, ik heb dolfijnen gezien en een groot zwemdier dat kleine visjes op het land gooide".

ENORME CULTUURSCHOK

Terug in Nederland kreeg hij een enorme cultuurschok. Je kunt gerust stellen dat hij helemaal de weg kwijt raakte. Het ging echt bergafwaarts, maar hij liep er mee door. Stephan kon zijn emoties niet kwijt, hoorde stemmen en raakte sociaal buitengesloten. Hij had geen baan, geen geld, geen contact. Uiteindelijk werd hij opgenomen. Het heeft lang geduurd voordat hij zijn leven weer een beetje op orde had. Er moest uitgezocht worden op welke medicijnen hij goed reageerde: er moest vooral weer structuur in zijn leven komen. Zijn ouders begrepen er helemaal niets van, wat hun zoon mankeerde. Nu zegt hij: "Als je met je eigen handicap leert leven, heb je een goed leven".

Stephan voelt zich echt wel 'senang'. Zo-even heeft hij een oude gabber van de middelbare school ontmoet. Wat betreft zijn toekomstplannen: "Zorgen dat je elke dag iets leert als je naar je werk gaat". Tot slot wil hij nog kwijt dat hij het echt een heel prettige buurt vindt waar hij woont.

Buurtbewoner en schrijver
Kester Freriks deelt zijn
vogelkennis met ons.
Leo Vrijer maakt de foto's

Koolmees

Foto: Leo de Vrijer

Kijk eens hoe ingenieus gebouwd en fraai vormgegeven een vogelvleugel is. Deze koolmees (*Parus major*) vliegt op en spreidt de vleugels. Duidelijk is te zien hoe de slagpennen, vanaf de kop gezien de voorste lange vleugelveren, zich naar voren buigen. Ze zijn scherp gepunt om de lucht als het ware 'aan te kunnen snijden'. Erachter liggen de handpennen die ronder zijn. Deze zorgen voor draagkracht als de vogel eenmaal vliegt. Het allerkleinste veertje aan de voorzijde, dicht tegen het lichaam, heet duimvleugel: hiermee stuurt de vogel.

De koolmees is een van de meest voorkomende zangvogels in Nederland. Ze hebben een zwarte kop, witte wang, geel lichaam waarover een zwarte streep loopt. De bovenzijde is groen-geel gekleurd. De koolmees is een echte cultuurvolger, dat betekent dat hij de menselijke omgeving opzoekt. In de tuinen en de bomen van onze Oostelijke Eilanden kunnen we deze mees veelvuldig waarnemen, vliegend van boom tot boom. 's Winters is hij verzot op vetbollen en het aanbod van voedertafels. Aan zijn vérdragende roep is de koolmees overal te herkennen; het is een hoog en schel *tji-tji-tji-tsi* of *títituu*. Sommige koolmezen kunnen zo'n 15 jaar oud worden onder goede leefomstandigheden. De koolmezen verdienen onze liefde en aandacht want het zijn nuttige vogels die vooral een overvloed aan rupsen effectief bestrijden. Nestkasten zijn voor het echtpaar koolmees van levensbelang: ze beschouwen het als een holte in een boom, de oorspronkelijke plaats om te broeden. Een gemiddeld nest telt 7 tot zelfs 15 eieren. Het mannetje draagt een zwarte stropdas over de gele buik: hoe breder deze is, des te meer indruk maakt het mannetje koolmees op het vrouwtje.

Kester Freriks

Grote grutten

Via de redactie vernam ik dat mijn stukjes prachtig zijn, maar niet zo 'buurtgebonden'. Het eerste laat ik voor rekening van de lezer, het tweede is onterecht. Ook volgens de afdeling statistiek van De Eilander. Ik citeer kort haar bevindingen. Buurtgerelateerde woorden, vanaf begin januari: *buurtbewoner(s)* (13x), *buurthuis/-leider/-meester/-voorziening* (10x), *buurtrestaurant* (3x), *buurtbioscoop* (1x). En dat verdeeld over zes edities. Me dunkt.

Wie niet verder wil kijken en ook de gebruikte metaforen niet begrijpt moet eens de film 'Il Postino' uit de naburige bibliotheek halen. Een aanrader, van poëtische schoonheid.

Rutte I, of Rollator I zoals men in de buurtsuper spreekt, is inmiddels van de band. Hard aanpakken is hard doorhalen geworden. Opvolgers op lokaal niveau hebben het stokje al overgenomen. Vierentachtig miljoen bezuinigen voor het komende jaar. In 2014 ruim tweehonderd miljoen! Een geluk dat wij geen buurtdierenpark en -bibliotheek hebben. Want verderop moeten zij de broekriem aantrekken.

Eilanders echter kunnen nog jaren van stadsnomadische terreinen zoals het 'Wiener-park' genieten. De grondprijs is nu zo laag dat niets meer verkocht wordt. Gemeentehandelaren die zich met buurtontwikkeling bezig houden, verdwijnen naar de reservebank.

Hogere boetes, zoals reeds eerder vermeld, worden persoonlijker gemaakt; de PAV en PAS (Persoonsgebonden Aftrek Vaderland/Stad) worden snel ingevoerd. De buurtsuper loopt hierin voorop. Bij de kassa hangt inmiddels een blauw bordje met witte letters: *Van elke winkeldiefstal doen wij aangifte bij de politie. Bovendien brengen wij de dader 151 euro in rekening voor oponthoud en overlast.* Daaronder, namens een brancheorganisatie, in kleine letters: *Dit bedrijf is geregistreerd voor overlastdonatie.* Kunt u het nog volgen?

Er wordt geen melding van gemaakt of het bedrag hoger wordt bij geweld of wapengebruik. Maar in de geest van A-merken tot Euroshoppers geen misplaatst bericht. Er dient immers op de kleintjes gelet te worden. Verontrustend is wel dat het bedrag niet even afgerond kon worden, die ene euro doet het hem.

HGP

Leven en gezondheid in de buurt (*laatste aflevering*)

De invloed van politiek, kerk en maatschappelijke zorg op leef- en woonomstandigheden in de negentiende eeuw verliep niet van een leien dakje.

Door Henk Pauwels

In 1862 werd het beginsel van de industriële protectie losgelaten. Handel en industrie konden zich in meer vrijheid ontwikkelen. Afschaffing van accijnzen op de eerste levensbehoeften bracht prijsverlagingen mee, dus meer welvaart. In de praktijk pakte de verdeling van de welvaart anders uit. De toen heersende liberale opvattingen brachten niet wat men er van verwachtte: armoede was en bleef een overheersend kenmerk van de arbeidsklasse. Nu hoeft armoede als zodanig niet de oorzaak te zijn van ziektes en een hoog sterftecijfer. Maar, net zoals we vandaag de dag in ontwikkelingslanden kunnen waarnemen, zijn het de bijkomende factoren die het leven en de gezondheid in negatieve zin beïnvloeden.

De toenmalige liberale staatsman Thorbecke zag de toename van de welvaart, maar ook het achterwege blijven van profijt voor de lagere klassen: *Wanneer met toenemende rijkdom aan den eenen, armoede aan den anderen kant zich uitbreidt; wanneer de rijke nog rijker, hij die weinig heeft nog armer wordt – wat is die wetgeving, tenzij ironie?* Aan het eind van zijn leven was deze wantoestand niet opgelost.

ONTBERINGEN

De kerken hadden hun eigen standpunt: 'de stand' behoorde volgens hen tot de door God zelf vastgestelde ordonnantiën (rangschikking/HP). Verzet kwam op vervloeking te staan.

De kerk was voor handhaving van de sociale toestand, haar sociale verordening luidde dan ook: *armen, verdraagt zon-*

Samuel Sarphati (1813-1866)

der morren de ontberingen van Uw stand. Rijken der aarde! Koopt Uw zonden af door aalmoezen. Dit betekende in de praktijk voor de behoeftigen – onder wie ook veel bewoners van de Eilanden – berusting in hun lot, onderdanigheid en eerbied voor de 'hoogere klassen'.

Prominente burgers als Nicolaas Beets, schrijver van de *Camera Obscura*, en geleerde Jacob Geel, ontkenden of minachten op hun manier de 'mindere klasse': *'het vervloekte gemeene vee trouwt*

Samuel Coronel (1827-1892)

voor hun achttiende jaar, vreet aardappelen, maakt teringachtige kinderen, komt aan de armenkas of gaat bedelen'.

Dat neemt niet weg dat uit verschillende hoeken van de maatschappij kritische stemmen opkwamen. 'Een ander liberaal geluid' (van De Verontrusten, HP) stelde vragen over het voortbestaan van de sociale wantoestanden. Medici namen hierin een belangrijke plaats in, wat niet verwonderlijk was vanwege hun contacten met patiënten uit alle lagen van de bevolking.

Een van de eerste stadsgeneesheren van Amsterdam, Samuel Coronel, wist veel van arbeidshygiëne. Gedurende zijn werkperiode ontplooidde hij een grote activiteit op sociaal-medisch gebied. Een andere Amsterdamse geneesheer, Samuel Sarphati, begreep welke sociale factoren en omstandigheden belangrijk waren voor de ontwikkeling van een gezond leven. Een idealistische man met veel doorzettingsvermogen. Hij kreeg vergunning van de gemeente Amsterdam tot het ophalen van vuil in de stad. Het reinigingsbedrijf werd een jaar later door de gemeente Amsterdam overgenomen. Andere projecten van Sarphati waren de oprichting van de Maatschappij voor Meelen Broodfabrieken en het verbeteren van onderwijs en huisvesting.

In het dagelijkse leven verliep de integratie van nieuwe denk- en leefpatronen niet altijd vanzelf. Diverse initiatieven van de hygiënisten, zoals men toen artsen noemden, werden afgewezen. Arbeiders, zo ook de Eilandbewoners, voelden zich nogal eens onwennig in de 'aparte, frische slaapkamers' en hingen sterk aan hun alkoven en bedsteden. De eerste wc's werden nog lang gebruikt als opslagruimte, de douches als bezemkast. De nieuwe denkbeelden werden echter krachtig 'inburgerd' door een korps van woning-opzichteressen en volksofvoeders. Deze 'inburgering' zou nog tot ver na de eeuwende – en daaraan voorbij – voortduren.

Bronnen: *Een eeuw sociale problematiek*, H. Hoefnagels. *Het gezondheidswezen te Amsterdam in de 19^e eeuw*, J. A. Verdoorn

UIT IN DE BUURT

OOSTERKERK

MUZIEK

Dinsdag 2 november 2010. 20.00 uur. "Jong talent maakt zich bekend". Een leerling aan het Conservatorium van Amsterdam "toont" haar kunnen. Yukiko Hasegawa op piano met werken van o.a. Beethoven, Mozart en Chopin.

Zondag 21 november 2010. 12.00 uur. Koffieconcert Mia Svensson – Altsaxofon en Eddy van Dijken – piano met werken van o.a. Erwin Dressel, Gabriël Pierné en Eugène Bozza.

Dinsdag 7 december 2010. 20.00 uur. "Jong talent maakt zich bekend". Leerlingen aan het Conservatorium van Amsterdam "tonen" hun kunnen. Vandaag zijn dit Irene Kok op cello en Caspar Vos op piano.

Vrijdag 17 december 2010. 20.00 uur kerstconcert Muziekgezelschap Wittenburg. Kerstconcert door Muziekgezelschap Wittenburg o.l.v. Anne Jans in samenwerking met Eilandenkoor en de Zingende Boei.

Zondag 19 december 2010. 12.00 uur. Kerstconcert door Kinderorkest Kabam en anderen o.l.v. Shon Kranen.

EXPOSITIE

6 t/m 30 november 2010. "EEN HOMMAGE" – Leidy Visser. Expositie van werken op papier en tekeningen. Opening op zaterdag 6 november van 15.30 tot 17.30 uur. De tentoonstelling is te bezichtigen t/m 30 november op werkdagen van 9.00 tot 15.00 uur. Concerten in de Oosterkerk zijn, indien niet anders vermeld, gratis toegankelijk. Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

■ www.oosterkerk-amsterdam.nl ■

SOOP

MUZIEK

Donderdag 11 november 16.30 uur: SOOP-SALON Een recital van violiste Emma van der Schalie en haar zus, altvioliste Sofie van der Schalie. Zij spelen onder andere tweestemmige inventies van Bach, deel 1 van Beethovens 'Frühlingssonate' en Zigeunerweisen van De Sarasate. Na afloop praten we na bij een drankje en een hapje.

Donderdag 9 december om 16.30 uur: SOOP-SALON "Das Leben ist ein Traum". Mezzosopraan Eveline Juten, begeleid door pianist Henk Dekker, zingt liederen over vergankelijkheid en meer uit de Weense, Duitse, Italiaanse en Nederlandse klassieke tijd van o.a. Mozart, Beethoven en Paisiello. Na afloop is er tijd om na te praten bij een glaasje van het een of ander

EXPOSITIES

Tot en met woensdag 1 december is op werkdagen van 11.00 - 17.00 uur Margerite Luitwielers's expositie "Beeld en Woord" te zien.

Donderdag 2 december 16.30 uur: VERNISSAGE Feestelijke opening van de expositie "Een soort van geluk" van Vera Jongejan. Zij exposeert tot medio januari in de Gelaghkamer.

LEZING/SOOP-UUR

Donderdag 28 oktober: 16.30 uur: SOOP-UUR Kester Freriks, Lezing *Wildernessen en vogels in onze buurt*. Freriks is auteur van o.a. *Vogels Kijken*, *De Valk*, *De Verborgene Wildernis* en vele romans, essays en poëziebundels. Hij wordt in en uitgeleid door Ko van Geemert. In samenwerking met de Vrienden van de Plantage

Donderdag 25 november 16.30 uur: SOOP-UUR Taeke Kuipers, de nieuwe Hortus-directeur, licht zijn plannen toe met als titel: "Saai wordt het zeker niet". Aansluitend buurtborrel.

EXTRA

Donderdag 28 oktober: 17.30 uur: Maandelijke buurtborrel.

Donderdag 25 november 17.30 uur: Maandelijke buurtborrel.

■ [Nieuwe Kerkstraat 124; tel. 4223152; www.soopnet.nl](http://www.soopnet.nl) ■

CULTUUR IN DE MIDDAG

ST. JACOB EN DR. SARPHATHIUIS

MUZIEK

Zondag 7 november, 14.00 uur. Atrium Sarphatihuis: Seniorenpopkoor Lust for Life met zowel Nederlands als buitenlands repertoire.

Zondag 21 november, 14.00 uur. Yukiko Hasegawa en Tobias Borsboom spelen quatermain op de piano.

EXTRA

Woensdag 15 december, 13.30 - 16.00 uur. Kerstmarkt.

Grote zaal St. Jacob: **Donderdag 16 december, 10.00 - 15.00 uur.** Kerstmarkt NB. *Bent u slecht ter been of vindt u het fijn dat iemand u vergezelt? Neem dan contact met ons op. Wij regelen gratis vervoer en begeleiding, als u dat wenst.* Bel hiervoor uiterlijk 5 dagen voor de voorstelling. *Mobiel: 06 411 95 603.* Toegang gratis: 'Cultuur in de middag' is een samenwerkingsproject van Huis in de Buurt, Dr. Sarphatihuis en St.Jacob. Programma en locatie: www.amsta.nl / www.osiragroep.nl / www.wcob.nl

■ [Sint Jacob, Pl. Middenlaan 52 en Dr. Sarphatihuis, Roeterstraat 2](http://www.sintjacob.nl) ■

AMSTERDAM OUTSIDER ART

EXPOSITIES

3 september – 30 november Wat gebeurt er wanneer vier visionaire Outsider kunstenaars voor een maand een huis delen, samenleven en onderwijl kunst maken. Ross Brodar, een van de deelnemers van het experiment, heeft het allemaal vastgelegd in de film, 'The Artist Ego'. De film en de gemaakte kunstwerken maken deel uit van de expositie 'The Artist Ego', georganiseerd door Gallery Olof (Leiden) en de galerie Amsterdam Outsider Art (Nieuwe Keizersgracht 1a, 1018 DR Amsterdam), Open maandag t/m zaterdag 11-18.00 uur. 020-3302083 / 0645490577

■ [Nieuwe Keizersgracht 1a, 1018 DR Amsterdam](http://www.outsiderart.nl) ■

VERZETSMUSEUM

THEMAVOND

Donderdag 21 oktober. Vervolg gehandicapten tijdens WO II: 52 Sobibor-avond. Ter gelegenheid van de herdenking van de opstand in het vernietigingskamp Sobibor op 14 oktober 1943 organiseert Stichting Sobibor op zijn jaarlijkse thema-avond in samenwerking met het Verzetsmuseum Amsterdam. Dit jaar wordt onder meer aandacht besteed aan Aktion T4, het zogenaamde 'euthanasieprogramma' van de nazi's.

EXPOSITIES

4 september 2010 t/m 17 april 2011. Tentoonstelling en website over het vergeten verhaal van Wally van Hall. Wally van Hall gaf tijdens de Tweede Wereldoorlog leiding aan een ondergrondse bank: het Nationaal Steunfonds (NSF). Deze geheime bank financierde aanvankelijk uitkeringen aan gezinnen van zeelieden – onder de veelzeggende naam Zeemanspot – maar in de loop van 1943 groeide het NSF uit tot bankier van het verzet. Samen met zijn broer Gijs, de latere burgemeester van Amsterdam, en met de hulp van honderden medewerkers slaagde Walraven van Hall/NSF erin ruim 83 miljoen gulden te verzamelen waarmee talloze verzetsactiviteiten werden gefinancierd.

■ [Plantage Kerklaan 61, tel. 020-620 25 35 / www.verzetsmuseum.org](http://www.verzetsmuseum.org) ■

FUNEN CONCERTS ART PRODUCTIONS

MUZIEK

Zondag 26 december 15.00 uur (reserveren aanbevolen) toegang € 10,-. Four Fun; Yvonne Kooij - sopraan, Lies Belovics - alt, Jan van Ingen - tenor/bariton, Jos Lahay - bariton/tenor, Dianne Heijstee - piano/fluit. Close Harmony met een vleugje Kerst.

■ [Funenpark 125 www.funenconcerts.nl](http://www.funenconcerts.nl) ■

't MARKERHUISJE

MUZIEK

Zondag 31 oktober 16.00 - 18.00 uur. Motto: "Breng muziek in 't Markerhuisje". Trio Tamicos. Daarna gerechten uit de keuken van Max met Afro en Latin muziek tot 22.00 uur. Reserveren via mstreiner@gmail.com.

■ [2e Wittenburgerstraat 133. Tel. 7749186](http://www.2ewittenburgerstraat133.nl) ■

DE SCHATTEN VAN JAN EN JOOP

WORKSHOP

Zondag 7 november Laatste workshop Tiffany Glasworkshop van 2010: In klein groepsverband, max. 3 personen, wordt een werkstuk in de vorm van een raam-

hanger gemaakt, dat aan het eind van de glasworkshop mag worden meegenomen. Materiaal en gebruik van gereedschap inbegrepen. Aan bod komen de volgende technieken: glassnijden, glasslijpen, koperfolie-techniek, solderen en patineren. Duur: 1 hele dag, incl. lunch. Kosten: 120,- euro. Tijd: 09:30 - 17.30 uur; Verdere informatie en aanmelden: tel.nr. 06-27077848 of www.deschattenvanjanenjoop.nl

KINDERGALERIE SCHOTS N SCHEEF

De Kindergalerie is voor unieke kinderkunstfeestjes vanaf 4 personen. De 'kleine' kunstenaars krijgen een doek mee, galerieregels en het gekozen thema. Deelnemende kunstenaars zijn in de leeftijd van 4 t/m 11 jaar. Alle, tijdens het kinderkunstfeestje gemaakte kunstwerken, worden vervolgens tegelijkertijd ingeleverd bij de Kindergalerie. Na inlevering worden de kunstwerken, voor de duur van 1 maand, geëxposeerd in Kindergalerie 'Schots N Scheef'. Wil je een kinderkunstfeestje organiseren? Dit geschiedt volgens inschrijving en kost 7,50 euro p.p. De jarige doet gratis mee en mag het thema kiezen! Informeer tijdig of de Kindergalerie beschikbaar is.

EXPOSITIE

Foto-Overzicht: Indien er geen expositie van een kinderkunst-feestje plaatsvindt, vindt u in het souterrain bij De Schatten van Jan en Joop aan de hand van diverse foto's, een impressie van de historie van de Oostelijke Eilanden. Het foto-overzicht is gratis toegankelijk. Loop eens binnen, beleef de sfeer van nu, bewonder de buurt van toen. Openingstijden: di. en wo. 10.00 - 16.30 uur, do. t/m zat. 10.00 - 17.30 uur

■ [Czaar Peterstraat 143, www.deschattenvanjanenjoop.nl](http://www.deschattenvanjanenjoop.nl) ■

ZUIDHAL VIERWINDENHUIS

MUZIEK

Zondag 7 november 15.00 uur. Duo Doorgedraaid: David Schwarzkopf (klarinet, zingende zaag) en Quintus van Amstel (hand-draaiorgel, percussie) met Muzikale Wentelingen; kamermuziek met een knipoog.

Zondag 21 november 15.00 uur (onder voorbehoud). Horus Duo: Leonie Stevens (cello) en Jorrit van den Ham (piano). Muziek uit een Spaanse salon.

Zondag 11 december 15.00 uur. Theater Lena: De Zachtmoedige; monoloog van Dostojevski. De toegang is altijd gratis. Vrijwillige bijdrage na afloop. Windroosplein (geen huisnr.): Ingang via binnentuin Vierwindenhuis.

Zondag 19 december 15.00 uur. Nacht und Träume. Kees Arntzen (gitaar) en Eveline Juten (zang).

■ zuidhal@gmail.com en www.zuidhal.vierwindenhuis.nl ■

Raadpleeg voor gedetailleerde informatie ook

[WWW.PLANTAGEANHETWATER.NL](http://www.plantageanhetwater.nl)

DEZE AGENDA KAN ALLEEN MAAR WORDEN SAMENGESTELD OP GROND VAN AANGELEVERDE INFORMATIE IN WORD – STANDAARD Times New Roman 12 punt – AAN: deben@chello.nl.

DE DEADLINE VOOR HET VOLGENDE NUMMER IS 3 december 2010 Graag uw informatie op tijd mailen!

ZIEN

Herinneren aan de oorlog

Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog neemt het herinneren aan die oorlog steeds andere vormen aan. Het Joods Historisch Museum en de Hollandsche Schouwburg openen de deuren naar de toekomst met bijzondere innovatieve projecten die een digitale toegang bieden tot het verleden.

Op woensdag 15 september werden deze projecten gepresenteerd in de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam. Twee worden hier kort toegelicht. Het is eerste heet *Community Joods Monument* en is een uniek netwerk rondom de Sjoa. Het tweede betreft de ikPod.

Het al bestaande Digitaal Monument Joodse Gemeenschap is met ruim een kwart miljoen pagina's vol informatie over joodse slachtoffers van de Sjoa een zeer gewaardeerde plek van herdenking. Dit Digitaal Monument is uitgebreid met het interactieve *Community Joods Monument*; dat is een *social network* met nabestaanden, burens, klasgenoten, onderzoekers en scholieren. Ie-

dereen kan hier makkelijk zelf feiten, foto's, verhalen en herinneringen vinden en toevoegen over slachtoffers van de Sjoa. Iedereen is van harte welkom om lid te worden van de *Community Joods Monument*.

Het project met de curieuze naam *ikPod* gaat over het volgende. Zoals velen van u weten staat in de een namenwand, met daarop alle 6700 familienamen van joden uit Nederland die tijdens de Duitse bezetting zijn vermoord. Een speciale ontwikkelde *ikPod* (een iPod) koppelt die namen aan alle beschikbare informatie over elk familielid op het Digitaal Monument. Bezoekers kunnen met de beschikbare *ikPod* de wand aftasten om erachter te komen wie er schuilgaan achter al die familienamen. Informatie over gezinssituatie, woonadres en beroep wordt samen met persoonlijke verhalen en meer dan 10.000 foto's en documenten zichtbaar gemaakt bij de namenwand.

“Ik ben een echte Amsterdammer”

Ze zijn volop aanwezig in onze buurt: jongeren. Tijd om ze beter te leren kennen: het knulletje met zijn zware rugzak, per fiets onderweg naar school, het meisje van de apotheek, de hangjongere, de ambitieuze carrièremaker. De Eilander sprak met de vijftienjarige Youssef.

Door Mieke de Moor

Youssef Makhlof zit in 4-havo op de Pieter Nieuwlandsschool in de Watergraafsmeer. Hij is de jongste van drie kinderen: zijn broer en zusje Maria (jaze-ker, onze columnist van Young Folks), studeren ook nog. Hun ouders werken in de sociale sector.

Ondanks zijn Marokkaanse achtergrond voelt Youssef zich een echte Amsterdammer: “Ik wil later ook wel een paar jaar naar Marokko om wat rond te kijken, maar niet om te wonen. Daarna ga ik een eigen sportschool beginnen in Nederland, als het lukt in Amsterdam. Ik vind het interessant de omstandigheden in de Marokkaanse en Nederlandse sportwereld met elkaar te vergelijken. Natuurlijk, hier kan veel meer, er is beter materiaal, meer geld.”

Zijn school neemt Youssef serieus. Nederlands en economie zijn belangrijke vakken, hij wil tenslotte ‘iets gaan doen’ met sportmanagement. Frans is leuk en handig, want het wordt in Marokko veel gesproken, Engels lukt wat minder. Bijna elk jaar gaat de familie op vakantie naar het land van herkomst; zoals zo veel in Nederland woonachtige Marokkanen hebben ze daar nog een eigen huis, in Tanger. En er woont veel familie, ook nog een opa en oma. Misschien gaan zijn ouders later definitief terug naar hun geboorteland.

Sporten doet hij graag: voetballen op het plein, kickboksen in de sportschool, vlakbij het Muiderpoortstation. En dan natuurlijk tv kijken: AT5, ‘De wereld draait door’, sport, politseries. (het Engelse ‘Prison Break!’) Maar ook bijna elke vrijdag een bezoek aan de moskee, want

Foto: Maria Heijndael

hij is religieus: “Godsdienst is belangrijk, het geeft een goed gevoel als ik naar de moskee ben geweest. Het duurt maar tien minuten hoor, de imam leest voor, wij volgen hem. Het is voor mij een moment van bezinning. Het Christelijke geloof of het onze, het maakt niet zoveel uit. We geloven allemaal in een God”. Youssef wil later ook een gelovig meisje.

De buurt? Die is prima, maar er zou wat meer activiteit mogen zijn. Patatatoe is aardig, maar waarom niet wat meer podiumcultuur? En dan vooral muziek. Bandjes, maar zeker ook solo-optredens, bijvoorbeeld van rappers, al ziet Youssef zijn favorieten Lil Wayne en Sala Edin nog niet in De Witte Boei staan.

“Rappen doe ik zelf ook, als ik inspiratie heb. Ik maak de teksten zelf, in het Nederlands, en neem ze soms op in een studio, tegen een achtergrond van beatmuziek. Ik heb allerlei onderwerpen. Leuk is dat je kunt zeggen wat je wilt, dat je kunt uiten, dat gaat makkelijker op muziek.

Er mogen trouwens ook wel wat meer winkels komen op de Eilanden, kledingwinkels bijvoorbeeld. En natuurlijk een zwembad!”

De weekends zitten vol met kickboksen, musiceren, computeren, tv kijken, huiswerk maken, op zaterdag naar de Amsterdamse opa en oma. Voor rondhangen heeft hij geen tijd. Op de vraag of hij wel eens een pilsje achteroverslaat moet hij een beetje lachen: Geef hem maar appelsap!

Over zogenoemde (Amsterdamse) probleem-Marokkaantjes maakt hij zich niet druk, maar hij merkt wel dat sommige mensen hem er mee associëren; ze zijn kortaf, minder aardig. Het raakt hem niet.

Een van Youssefs rapteksten:

*Kijk om je heen en kijk in het leven
Een lange weg, en nog zoveel treden
Die ik moet zetten, ja, ik moet vechten
Sta sterk, en hou mijn hoofd bij de lessen.*

Geen kerstfeest maar schapenfeest

Tijdens de kerstmaand werd vorig jaar op de B.O.E. basisschool veel tijd besteed aan kerstlichtjes ophangen, kerstboom versieren, kerstliedjes zingen, kerstkaarten maken enzovoort.

Door Maria Makhlouf

Al die gezelligheid tijdens die maand vond ik helemaal geweldig. En vooral de lichtjes en decoraties ophangen, films over de kerstman bekijken.

Als jong meisje vroeg ik toen aan mijn

ouders waarom wij geen kerstfeest vieren en hierop antwoordden zij: "Ons kerstfeest is het schapenfeest."

Bij de viering van het offerfeest gingen we drie dagen lang familie bezoeken, naar MacDonaldis of de bioscoop, onze nieuwe en mooiste kleren aantrekken, en we kregen altijd extra zakcentjes of cadeaus. Maar het kerstfeest vond ik anders dan het offerfeest: want het offerfeest is elk jaar op een andere datum, er zijn geen lichtjes, versieringen en kerstboom, en geen films over het offerfeest.

Toen ik jonger was wist ik dat het offerfeest ging om de nagedachtenis van profeet Ibrahim die bereid was zijn zoon Ismail te offeren in opdracht van God, Allah. Maar naar mijn gevoel leek het kerst-

feest veel meer op een "echt" feest.

Nu ik ouder ben (en hopelijk iets wijzer) begrijp ik dat het kerstfeest meer een commercieel feest is. En als ik mijn kerstvierende kennissen/vrienden vraag: "Wat is het kerstfeest?" is het antwoord: "Een feest met Jezus toch? Maar we vieren het vooral voor de gezelligheid." Het offerfeest heeft de commerciële gewoonten niet overgenomen. Dit religieuze feest gaat om innerlijk bewustzijn. En heeft hiermee de spirituele essentie behouden. Het offerfeest is over twee weken, dus allen alvast een gezond schaap toegewenst!

Vragen, reacties, suggesties:
youngfolks.eilander@gmail.com

Negen jochies van 9

Flower Fox fotostudio exposeert een fotoproject over diversiteit binnen het brein van 9-jarige jochies aan de Blauwe wand in de Stopera.

Door Saskia Moerbeek

Op vrijdag 8 oktober opende Siebe Hentzepeter, directeur van de Basisschool Oostelijke Eilanden, Negen Jochies van 9, een tentoonstelling die bestaat uit verschillende portretten van negen jochies die allemaal op een multiculturele school zitten, namelijk basisschool Oostelijke Eilanden 'de Boe', met een perfecte mengelmoes van verschillende culturen. Brahim, Fedja, Ruben, Tunde, Daan, Hamza, Tino, Umar en Soufian dragen bij aan deze diversiteit. De negen jochies zijn vriendjes van elkaar, zitten in dezelfde klas, spelen met elkaar, vechten met elkaar en gaan naar elkanders feestjes. En nu staan ze dus samen op de foto.

In hoeverre speelt diversiteit een rol in hun samenspel? Fotograaf Fleur Vos maakte een prachtige serie dubbelporretten van de negen jochies. Woordchoorograaf Hendrawanto van Renen slaagde er in de pure gedachtewereld uit de 9-jarige hoofdjes kort en krachtig te verwoorden. Alle verrassend scherpe

uitspraken zijn in handgeschreven tekst verwerkt in de foto's. We zien ze al spelende met een favoriet object op de foto. De tekst in de foto verklapt de dromen en voorkeuren van de jochies. Daarnaast zien we hen ook op serieuze wijze afgebeeld. De tekst in de foto geeft inzicht hoe deze jochies met diversiteit om gaan.

Tijdens de feestelijke opening waren naast veel belangstellenden en de jochies zelf, ook hun ouders en familie aanwezig. Met al deze culturele achtergronden vertegenwoordigd, was het belang van dit onderzoek direct voelbaar. De volwassen

waren verrast door de scherpe uitspraken die de jochies in het kader van het project hadden geuit en voelden zich op positieve wijze geconfronteerd met de eigen gedachtewereld. Met de huidige actualiteiten in het achterhoofd is het zeker de moeite waard om jezelf ook te confronteren met de onbevangen inzichten van deze Negen jochies van 9.

Negen Jochies van 9 is t/m 12 november 2010 gratis te bezichtigen. Open: ma t/m vr van 09:00 tot 18:00 uur & do tot 19:00 uur – Blauwe wand – Stopera.

Bolwerk Zeeburg

Op het laatste, oostelijke deel van de stadswal dat omstreeks 1663 gereed kwam, lagen twee bolwerken, Jaap Hannes en Zeeburg.

Door Jan Mey

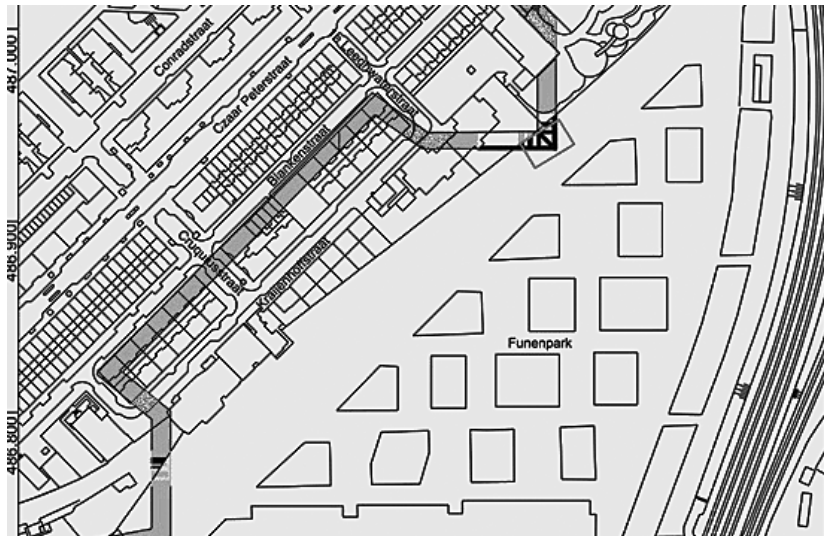
Wat nu de Czaar Peterbuurt heet, stond toen bekend als Keerweer, wat zo iets als het einde van de wereld betekende, haast in letterlijke zin, want het was een naargeestige uithoek van de stad, waar nette mensen niets te zoeken hadden.

Toen de vestingwerken gereedkwamen, werd het buurtje omgedoopt tot Funen, naar aanleiding van een wapenfeit van De Ruyter bij het gelijknamige Deense eiland, vier jaar eerder. Wat nu het Funen heet was eigenlijk een buitenmuurs moerassig gebied, de Stadsrietlanden, die halverwege de 19e eeuw ten noorden van de Nieuwe Vaart bouwrijp werden gemaakt voor een insteekhaven en spoorwegemplacement van de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij.

WINDBELASTING

Wandelend door de Blankenstraat vanaf de Tweede Coehoornstraat volgen we het tracé waar ooit de courtine lag, tussen de bolwerken Jaap Hannes en Zeeburg. In feite liggen de even nummers van deze straat precies op de fundamenten van dit deel van de stadsmuur.

De bolwerken zelf zijn vijfhoekige uitbouwen, gevormd door twee flanken die haaks op de stadsmuur staan en die door middel van twee schuine faces in een punt bijeenkomen. De Amsterdamse vestingwerken waren volle bastions, dat wil zeggen dat de uitbouwen tot muurhoogte gevuld werden om het geschut een grotere reikwijdte te geven. Een gunstige bijkomstigheid was dat de bastions door hun windvang zeer geschikt waren om er molens op te plaatsen. Dat bracht het stadsbestuur dan ook op het lumineuze idee windbelasting te gaan heffen, tot verdriet van menig ondernemer die het van de wind moest hebben.

Bureau Monumenten en Archeologie Gemeente Amsterdam

Bij de Eerste Leeghwaterstraat ligt het punt waar de zuidelijke flank van het bolwerk begon. Deze liep haaks op de muur door tot waar nu het schoolgebouw De Kraai aan de Kraaijenhoffstraat 32 ligt. Vanaf de achtergevel priemde de driehoekige punt van de vesting de Singelgracht in. Het noordelijke deel van het bolwerk sloot bij de Tweede Leeghwaterstraat weer aan bij het laatste deel van de stadsmuur. Waar nu het spoorviaduct van de Czaar Peterstraat ligt, eindigde de muur in het water van het IJ. Omdat inmiddels de vrede met Spanje getekend was, heeft op bolwerk Zeeburg nooit geschut gestaan. Dat is ook de reden dat het 27e bolwerk in het IJ nooit gebouwd werd.

LOODWIT

Wel stond er, zoals op alle 26 Amsterdamse bolwerken (met uitzondering van Jaap Hannes), een molen. De vrijwel exacte plek wordt nu gemarkeerd door de grote plataan aan het einde van de Kraaijenhoffstraat. In tegenstelling tot de overige stadsmolens was dit geen korenmolen, maar werd hier het loodwit vernalen dat op de Hoogte Kadijk gefabriceerd werd. Deze molen, gebouwd in 1716, droeg de naam De Zon. Loodwit, wat in de glas- en verfindustrie gebruikt werd, was een behoorlijk giftig goedje en het is niet ondenkbaar dat dit oostelijke, toch al in een kwade reuk staande randgebied van de stad, aangewezen was om deze grondstof te verwerken. Het onverhoopt vrijkomende stof kon met de overheersende westenwind mooi in de richting van het open water waaien, dat daar dan ook niet voor niets 't Zieke Water heette. Tussen 1853 en '56 werd De Zon verplaatst naar Vijfhuizen, waar hij in 1945 afbrandde.

Ongeveer ter hoogte van de Lijndenstraat heeft nog lang een tweede, kleinere molen gestaan, De Goede Verwachting. Dit was aanvankelijk een boormolen in dienst van de stadsgewerenfabriek, waar tot in de 18e eeuw musketlopen werden geboord en geslepen. Daarna kreeg de wentelwiek een vreedzamer bestemming als chocolaadmolen.

VELDONDERZOEK

Bolwerk Zeeburg bleef van alle 26 bolwerken het langste liggen, tot het in 1877 voor de sloop werd verkocht. De Goede Verwachting hield zelfs stand tot 1906, toen hij uiteindelijk moest wijken voor de verlenging van de Blankenstraat.

Geheel aan het einde, op de uiterste noordpunt van het eiland, heeft het Compagnies Teerhuis gestaan, evenmin als De Zon een toonbeeld van milieuvriendelijke nijverheid. Al met al kunnen we vaststellen dat het smalle haveneiland Funen, alias Keerweer, een verdorven stukje Amsterdam is geweest.

In 2000 zijn bij een inventariserend veldonderzoek ten behoeve van de aanleg van het Funenpark de restanten van het bolwerk Zeeburg gelokaliseerd. Het ging om de saillant (punt) van het bastion met enkele compartimenten van de daarachter gelegen tongewelven. Het muurwerk verkeerde in goede staat en is in situ behouden, dat wil zeggen, het blijft er liggen als een bedolven monument.

Wel heeft het Stadsdeel Centrum opdracht gegeven om sculpturen te ontwerpen die de herinnering aan het bolwerk Zeeburg levend moeten houden. Of het er ooit van zal komen in de schrille culturele wind die nu door het land waait, is maar zeer de vraag.

Werf Groenland en Markerhuisje

Een van onze huisfotografen, Bruno van Moerkerken, beschikt over een omvangrijk fotoarchief. De Eilander wil een in serie de recente geschiedenis in beeld brengen. Wat is er verdwenen? Wat is gebleven?

Tekst en foto's Bruno van Moerkerken

Het lijkt een eeuwigheid, maar toch is de Werf Groenland pas dik tien jaar weg. Met de werf is een van de laatste stukjes historie van de Oostelijke Eilanden verdwenen.

Bij de sloop van de werf is toegezegd dat het Markerhuisje weer herbouwd zou worden. Ik weet niet meer wat er toen is gezegd over de locatie ervan, maar het is ongeveer 30 meter verplaatst in west-zuidwestelijke richting (richting Witte Boei). Ik vind het herbouwde huisje eigenlijk pure nep.

**Huisje met opstallen eind 1999
genomen ongeveer vanaf
de 2e Wittenburgerdwarstraat.**

Het huisje in september 2000 vlak voor de afbraak, genomen ongeveer vanaf de huidige plaats van herbouw

Voorzijde huisje, zelfde tijd, met op de achtergrond de fabriekshallen Werkspoor. Pal langs de voordeur zou de huidige 2e Wittenburgerdwarstraat worden gegraven.

Februari 2005. De net gegraven gracht langs de 2e Wittenburgerdwarstraat. Ongeveer op de plek waar de bezoekers op het steigertje staan, stond ooit het Markerhuisje. De replica moest nog gebouwd worden, maar de trap naar een terras aan het water is al aangelegd.

Praat ook mee in het Eilandenoverleg

Ongeveer elke zes weken vindt het Eilandenoverleg plaats in de Oosterkerk. Twee keer per jaar is het voortgangsoverleg, waarbij rayonmanagers van stadsdeel Amsterdam Centrum aanwezig zijn (voor- en najaar).

In september was een speciaal Eilandenoverleg waarbij, ter kennismaking, een aantal nieuwe deelraadsleden aanwezig was.

Rond de dertig buurtbewoners overlegden over lopende zaken in de buurt. Met de negen aanwezige deelraadsleden spraken zij ook over een aantal stellingen. Onderwerp: de relatie tussen buurt en stadsdeel.

ENKELE DISCUSSIEPUNTEN:

- De aanwezige bewoners voelen vaak dat door het stadsdeel niet naar hen

wordt geluisterd en hebben de indruk dat alles vooraf door ambtenaren en het dagelijks bestuur van het stadsdeel geregeld is;

- de deelraadsleden geven aan dat de huidige deelraad en bestuur hoewel zij redelijk nieuw zijn, al wel de buurt zijn ingegaan, meer openheid nastreven en al plannen aangepast hebben na wensen van bewoners;
- de buurtbewoners willen graag in een eerder stadium inspraak en meedenken over het planvormingsproces van de buurt;
- ambtenaren worden aangestuurd door het dagelijks bestuur, wat vervolgens verantwoording aflegt aan de deelraad; uiteindelijk beslist de deelraad; bestuur en ambtenaren voeren de besluiten uit.

De aanwezigen hebben veel meer besproken, zoals het nieuwe bestemmingsplan Oostelijke Eilanden dat de deelraad heeft aangenomen per 1 juli 2010 met de nodige wijzigingen op basis van inbreng van bewoners, het behoud van de buurtfunctie van de Oosterkerk en de herinrichting van het Texaco-terrein. Na de pauze werd nagepraat over de discussie en werd het volgende voortgangsoverleg (13 oktober) voorbereid.

Het volgende Eilandenoverleg is op 17 november 2010 om 20.00 uur in de Oosterkerk.

Iedereen die het Eilandenoverleg wil bijwonen, kan zich aanmelden bij het Huis van de Buurt, via Pim van Galen, tel. 020-6223808, email pim@wcob.nl.

De buurt in met het Huis van de Buurt

Het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad is een paraplu van instellingen die zich voor de buurt inzetten. Het is ook nog volop in ontwikkeling. De beoogde doelen – informatie, advies en ondersteuning – zijn mooi maar dienen ook vorm te krijgen. Uw ideeën daarover zijn welkom.

Het Wijkcentrum Oostelijke Binnenstad neemt deel in het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad. Samen met de Stichting Actief Burgerschap en Participatie IJsterk, projectwerk CentraM en het Wijksteunpunt Wonen Centrum. Doelen zijn informatie, advies en ondersteuning.

Voor alles voor en over de buurt, haar bewoners en hun welbevinden. Voor het informeren en ondersteunen van individuele bewoners en bewonersgroepen. Voor het stimuleren van ontmoeting en ontplooiing (inloop, cursussen, clubs, buurtfeesten, informatiemarkten) en voor het bieden van ruimte daartoe. Ook ondersteunen wij bewonersinitiatieven op elk gebied. Maar hoe ziet u dit?

- Wat verwacht u van het Huis van de Buurt?

- Wat zou het Huis van de Buurt moeten bieden?
- Welke activiteiten vindt u wenselijk?
- Wat zijn uw ideeën of plannen om de buurt te verbeteren?

Denk ook mee en stuur ons uw ideeën. Of breng ze persoonlijk langs: Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad, Kleine Wittenburgerstraat 1, 1018 LS Amsterdam, 020 622 38 08, wijkcentrum@wcob.nl, www.huisvande buurt.nl/oostelijkebinnenstad.

Beurs kinderkleding en speelgoed

Wilt u tweedehands kinderkleding en/of speelgoed kopen of ruilen? Kom dan naar de beurs op: vrijdag 26 november 2010, 9.30 – 12.30 uur, De Witte Boei

Wilt u zelf ook verkopen? Voor € 2,50 heeft u een eigen tafel. Meldt u zich daarvoor aan bij De Witte Boei.

Buurtcentrum De Witte Boei, Grote Wittenburgerstraat 200, 1018 LJ Amsterdam, 020-6223879.

Foto: Peter Spruyt

Foto: Mila Wybenga

Het Huis van de Buurt is regelmatig te vinden op festivals en evenementen – hier tijdens het Oostelijke Eilandenfestival op 11 september 2010.

Oostelijke Eilandenfestival: drie festivals op een dag

De Eilanden bruisen op 11 september 2010, een prachtige nazomerdag. Met meerdere feestelijkheden, voor het eerst op een dag: het aardappelfestival Patatatoe, het Czaar Peterfestival, de buurt- en budgetmarkt in het Oostenburgerpark. Omlijst met zang, dans, muziek en nog veel meer. Zie ook www.oostelijke-eilanden-festival.nl.

Foto: Jos Heijnen

Foto: Jos Heijnen

Foto: Peter Spruyt

Foto: Peter Spruyt

Foto: Mila Wybenga

Foto: Klary Welbedacht

Studio Kanja
stemexpressie & massage

*Zin in een heerlijke
massage voor een
voordelige prijs bij
jou in de buurt?*

www.studiokanja.nl
06 28 550 711

Ijsterk

stimuleert
ontwikkelt
& verbindt
mensen

Kinderopvoeding, levenswijze opvoeding, school
& educatie, opvoeding & ondersteuning, sportbeleving &
betrokkenheid, postopvoeding & voorbelden, actief
burgerschap & participatie, buurt - samen - & jeugdcommissie

www.ijsterk.nl 020 5210200

Ik wil naar de film, wie gaat er mee?
Ik wil gezellig winkelen, wie gaat er mee?
Ik wil een stukje wandelen, wie gaat
er mee?

Voor mensen met een beperking is niks
vanzelfsprekend: ook vriendschap niet!

Word een maatje: kijk op www.tea42.nl
of bel 020 886 88 00 en meld je aan!

Ballabona ziet Gele Mannen

Ik snap weinig van economie. Daarom ben ik op een cursus gegaan: economie voor huisvrouwen. Een gezellige groep, waar overigens meer huismannen dan huisvrouwen zijn. Het gaat er informeel aan toe in dit voormalige kraakpand in omgeving Roetersstraat; ooit was het in gebruik bij de Universiteit van Amsterdam.

Onze cursusleider is een gedrongen man met een omgekeerd hoofd. Als hij niet zo klein was zou je zeggen dat hij door zijn rode haar heen was gegroeid want wat je op zijn hoofd zou verwachten hangt aan zijn kin en wang in lange lokken. Maar ik zal hem Rien noemen, in hommage aan wijlen kabouterfluisteraar Rien Poortvliet.

Hij zit in een oude poepbruine clubfauteuil, zo te zien gered van het grof vuil. De deelnemers zitten eromheen in eveneens sleetse tot half vergane bankstellen.

Rien maakt een rondje. Mijn linkerbuurman, genaamd Jan, zegt dat het gezegde luidt dat geld moet rollen. Hij snapt daarom niet dat er moet worden bezuinigd. Het moet juist worden uitgegeven en door de ontvangers op hun beurt ook weer worden uitgegeven, en zo maar door, rollen dus. En bij elke uitgave komt er BTW of andere belasting terug bij de overheid. Bovendien worden er bij elke uitgave mensen aan het werk gezet, aldus Jan.

Rien kan er niets tegenin brengen, hij brabbelt wat over dat uitgaven over de grens plaatsvinden en het geld dus niet terugkomt of zo. Snap er niets van.

Anja begint over kraakpanden. "Nu mag je niet meer kraken, maar mogen panden niet leeg blijven, dus die krakers moeten blijven, maar dan legaal, of hoe zit dat?"

Piet zegt dat bezuinigen vaak een vorm is van je eigen stoep schoonvegen door problemen bij de burens te dumpen. Als je mensen ontslag geeft hoeft je ze niet meer te betalen, maar dan moet ineens een andere club, Sociale Zaken, iets van 80% aan ze betalen, je bezuinigt dus maar 20% eigenlijk, als geheel, als land.

"Vestzak-broekzak!" voeg ik daar aan toe. "Ze kunnen beter die 20% dan ook maar bijlappen en die mensen gewoon iets nuttigs laten doen. Is ook voor hen leuker, toch?"

Over vestzakken en broekzakken gesproken: bij de Universiteit van Amsterdam staan hele regimenten aan gele mannen om de studenten te wijzen op de fietsparkeerplekken. Dat is een schone zaak, maar voor de rest staan deze lui zich stierlijk te vervelen, handen in de broekzak, gele vestje om. In de Roetersstraat staan er bij de UvA wel een stuk of acht, elke 50 meter één, en ik zie ze zelden in actie. Ik herinner mij nog, en heb daarover eerder geschreven, dat de klaar-overs bij de basisschool in de Roetersstraat werden wegbezuinigd bij de gemeentelijke dienst Stadstoezicht. Wat zou er nou mooier zijn dan als die gele mannen zo rond negen uur 's ochtends en drie uur 's middags even die kinderen begeleiden met oversteken? Moeten ze daarvoor eerst een bepaalde 'bevoegdheid' behalen, of een andere speciale aantekening? De reflecterende hesjes hebben ze al, en de school heeft de stopbordjes nog klaar liggen. Het kost geen cent extra! Komt alleen uit een andere ministers(vest)zak.

Rien zit te gniffelen in zijn poepbruine fauteuil en denkt: "Dit gaat goed, dit gaat goed, deze mensen denken ná!"

Ballabona Cucharón
Spreek uit: Bahjabóna Koetsjarón

e-mail: ballabona@gmail.com
weblog: www.ballabona.wordpress.com

Op de achterpagina:

Rob: Iñigo en ik haalden Mayte op van de Sint Antoniuschool en gingen naar het speeltuintje vlakbij de Entrepôtsluis (Hoogte Kadijk). We fietsen niet zo vaak over deze brug. We rijden om, want de fietsdoorgang tussen de Kadijken is afgesloten vanwege de renovatie van de Sibbelpanden. We wonen op Wittenburg, in een kleine driekamerwoning op drie hoog, naast de Oosterkerk. 't Is ietwat krap voor een gezin van vier personen... dus gaan we er regelmatig op uit, lopend of met de fiets.

Foto: Henry Kloostra

Werkgroep Kunst & Cultuur Oostelijke Binnenstad

De werkgroep heeft op 22 september 2010 besloten een stimuleringsbijdrage van 500 euro te reserveren voor een interessant project op het gebied van kunst en cultuur.

Zij roept de bewoners op met een voorstel te komen voor uiterlijk 17 november. Het dient te worden toegezonden aan Astrid Swaager, p/a Oosterkerk, Kleine Wittenburgerstraat 1, 1018 LS Amsterdam.

De leden van de werkgroep zijn hierbij uitgesloten.

Het gaat om een vernieuwend idee op het gebied van beeldende kunst, schilder-

kunst, muziek of poëzie die buurtgebonden is en door deze startsubsidie perspectief krijgt. De werkgroep treedt op als jury.

Namens de werkgroep
*Astrid Swaager, Leon Deben,
Inge Blaauw, Ans Elzinga,
Lyda Schulken*

adressen en spreekuren

WIJKCENTRUM OOSTELIJKE BINNENSTAD

Kleine Wittenburgerstraat 1,
telefoon 622 38 08, fax 623 03 60.
Website: www.wcob.nl
E-mail: wijkcentrum@wcob.nl
Maandag van 13.00 tot 17.00 uur en
dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 15.00
uur. Annemarie van de Vusse, bodemdes-
kundige. Advies op afspraak, telefoon
625 76 91 of email:
annemarie@vusse.demon.nl

STADSDEEL AMSTERDAM-CENTRUM

Telefoon 552 44 44
www.centrum.amsterdam.nl
Meldpunt Zorg en Overlast
telefoon: 552 44 42
ZorgenOverlast@centrum.amsterdam.nl

WIJKSTEUNPUNT WONEN CENTRUM

Huurteam

Dienstencentrum, Roetersstraat 174. Het huurteam helpt huurders met het voeren van huurprijs- en onderhoudsprocedures. Op afspraak: tel. 6227698 of e-mail: centrum@wswonen.nl.

Woonspreekuur

Dienstencentrum, Roetersstraat 174. Voor informatie en advies over alles met betrekking tot huren. Elke woensdag inloopspreekuur van 15.00- 17.00 uur en

van 19.00- 20.00 uur. Tel. 6227698 of e-mail: centrum@wswonen.nl.

Renovatie/woonspreekuur

Oosterkerk, Kl. Wittenburgerstraat 1.
Informatie en advies voor wijkbewoners die te maken hebben (krijgen) met renovatieplannen van hun verhuurder en voor alle andere vragen met betrekking tot het wonen. Dinsdag van 9.00- 10.00 uur. Tel. 6223808 of e-mail: centrum@wswonen.nl.
www.wswonen.nl

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING AMSTERDAM CENTRUM

Spreekuren Centrum Oost
Dienstencentrum d' Oude Stadt
Sint Antoniesbreestraat 32
1011 HB Amsterdam
Dinsdag 13.00 – tot 16.00 uur
Woensdag 09.00 – tot 12.00 uur
centrum.oost@centram.nl

Dienstencentrum Oosterkerk

Kleine Wittenburgerstraat 1
1018 LS Amsterdam
Maandag, donderdag
9.00 tot 12.00 uur
centrum.oost@centram.nl
Het telefonisch spreekuur is op werkdagen: Van 9.00 tot 12.00 en van 13.00 tot 15.00 uur
Telefoon 020 557 33 38
www.centram.nl

POLITIE

Wijkteam IJtunnel, spoed 112;
Willem Jansen, Nick Daniels en Paul Noom. Tel. 0900-8844
Spreekuur Steunpunt Oosterkerk woensdag van 10.00 tot 11.00 uur.
Spreekuur Steunpunt Czaar Peterstraat 21 op donderdag van 14.30 tot 15.30 uur

BURENHULP 1018 EN BURENHULPCENTRALE

Gezamenlijk telefoonnummer 3556161. Op dinsdag donderdag en vrijdag van 9.00 - 14.00 uur kunt u dit nummer bellen voor Burenhulp en krijgt u een medewerker aan de telefoon waaraan u uw vraag kunt stellen.

OPVOEDSPREEKUR

Maandagochtend voor ouders met kinderen van 0 tot 18 jaar. U kunt telefonisch een afspraak maken bij het Pedagogium, Krayenhoffstraat nr 32, telefoon 6274656.
Inloopspreekuur op woensdag van 10 tot 12 uur.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Telefoon 551 95 55, voor melding of klacht over huisvuil, grofvuil, afval, fietswrakken, bestrating, groenvoorziening etc.

